

Bun resultat per chatscha auta 2010

L'uffizi da chatscha e pestga infurmescha

■ (cc) La chatscha auta da quest onn ha cuntanschi in bun resultat. Bunas predas tar la chatscha sin tshierivs, sin chamutschs e sin chavriels han procurà che las chatschadras ed ils chatschaders èn per gronda part cuntents. Per ils tshierivs è il plan da prelevaziun già ademplì per trais quarts, per ils chavriels per passa 90 pertschient. Ina chatscha d'atun sin tshierivs ha lieu en pliras parts dal chantun, ina chatscha d'atun sin chavriels mo en poucas regiuns.

Per ina giada è l'aura stada buna. Ils dis da naiv al cumenzament ed a la fin da la chatscha auta han procurà per bunas cundiziuns per la chatscha sin tshierivs, entant che las fasas da bell'aura tranteren han gì buns effects sin la chatscha sin chamutschs. En la cumparegliaziun da plirs onns ha la chatscha da quest onn gì buns resultats tar ils tshierivs, tar ils chavriels e tar ils chamutschs. Quests resultats èn dentant stads vaira differents da regiun a regiun. 148 chatschadras e 5431 chatschaders èn sa participads a la chatscha auta grischuna.

Accumpli il plan da prelevaziun per il tshieriv per trais quarts

Cun bunamain 3100 tshierivs sajettads sin la chatscha auta grischuna sa chatta il resultat sur la media da plirs onns. Il dumber da tshierivs sajettads variescha dentant da regiun a regiun. La chatscha sin tshierivs è stada buna en il Grischun dal nord, normala en il Grischun central e plitost sut la media en las vals dal Grischun dal sid. Las bunas relaziuns da vegetaziun entaifer il parc naziunal èn stadas responsablas per il dumber mediocher d'animals sajettads en ses territori

da cunfin. Bunas predas han percunter gì las regiuns Signuradi–Seewis, Partenz davant e Scanvetg.

La chatscha sin chavriels è stada mesauna fin buna

En l'entir chantun sto il resultat da la chatscha sin chavriels vegnir taxada sco mesauna fin buna. Ils effectivs da chavriels èn sa revegnids visiblamain da l'enviern excepziunal 2008/09. Malgrà che la chatscha è anc adina reducida a 17 dis, è vegnì sajettà in grond dumber da bucs. Tar la chatscha sin chavrolas n'è betg vegnì cuntanschì il resultat pestgà.

La chatscha sin chamutschs ha profità da la bun'aura

La bell'aura da chatscha ha gì in effect positiv sin la chatscha sin chamutschs. Ina buna preda vaira equilibrada tenor schlattainas e tenor classas da vegliadetgna è la conseguenza da bunas cundiziuns da chatscha. Malgrà ch'il squitsch da chatscha sin chauras-chamutsch è vegnì reducì sapientivamain en cumparegliaziun cun l'onn precedent, èn vegnids sajettads mo bundant 100 animals feminins pli pauc che l'onn precedent.

Reducziun dals tshierivs

Cuntrari als chamutschs ed als capri-

corns han ils effectivs da tshierivs e da chavriels ina gronda prestaziun da reproduenziun. L'effectiv da primavaira da questas duas spezias crescha annualmain per bundant in terz fin l'atun. Per il tshieriv signifitgescha quai in augment annual da var 5000 animals.

D'ina dimensiun correspondent a sto esser il dumber d'animals sajettads per cuntanscher almain ina stabilisaziun dals effectivs da tshierivs en il chantun.

La chatscha d'atun vul adattar ils effectivs da selvaschina a lur quartiers d'enviern. Uschia vegn realisada la mesura da tgira la pli impurtanta, numnadamain d'adattar la grondezza d'in effectiv da selvaschina a la capacitat da ses spazi da viver. Il dumber d'animals che ston anc vegnir sajettads sa chatta en la gronda part da las regiuns en il sector dals onns precedents. Intervenziuns in pau pli grondas èn necessarias quest onn enturn il parc naziunal ed en la Mesolcina.

En 9 da 21 regiuns ha er lieu ina chatscha d'atun sin chavriels che duai gidar a cuntanscher ina chatscha equilibrada tenor schlattainas.

En la Mesolcina vegnan er sajettads portgs selvadis durant la chatscha d'atun.

Per la chatscha d'atun èn s'annunziads 2283 chatschadras e chatschaders che adempleschan ina incumbensa impurtanta cun adattar ils effectivs da selvaschina a lur quartiers d'enviern. Cun ina chatscha consequenta vegnan er reducids resp. impedids donnns vi dal gaud e vi da culturas agriculas.

Buna bilanza per la chatscha grischuna 2010. FOTO D. SIEBER

	total	masculin	feminin	relaziun m/f
tshierivs	3086 (2659)	1709 (1486)	1377 (1173)	1 : 0,81 (0,79)
chavriels	2133 (1700)	1363 (1040)	770 (660)	1 : 0,56 (0,64)
chamutschs	3120 (3086)	1652 (1549)	1468 (1594)	1 : 0,89 (0,99)
portgs selvadis	3 (11)	3 (3)	0 (8)	
total selvaschina d'ungla	8342 (7456)			
muntanellas	5709 (6333)			